

04

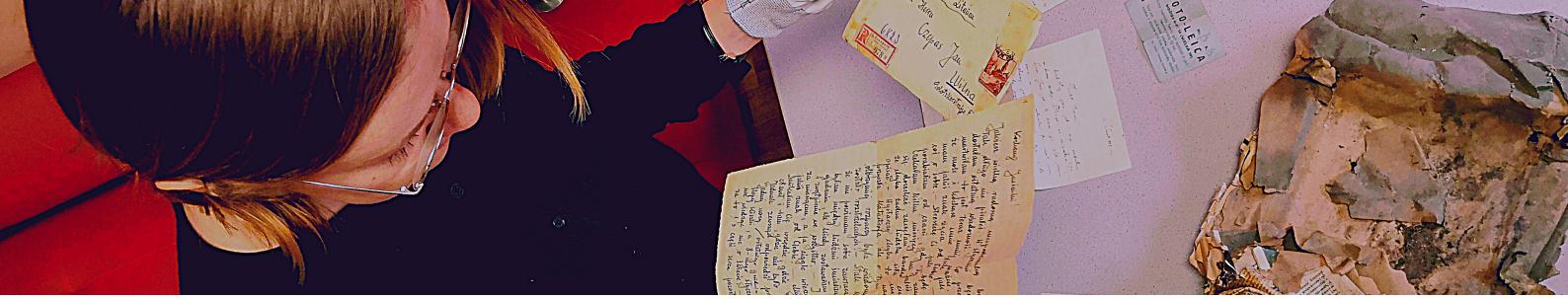
POLOCKO 52 ISTORIJOS

INDRĖ UŽUOTAITĖ
MUZIEJININKĖ - RINKINIŲ TYRĖJA

MUZIEJUS

MEDINĖS MIESTO
ARCHITEKTŪROS MUZIEJUS

Kelias nuo namų iki Polocko gatvės Nr. 52 eina parabole – pirmiausia, leidiesi į Senamiestį, tada – kyli Užupiu aukštyn. Mano žygio tikslas – medinė klipatėlė, pačioje Polocko pabaigoje, kur ilgai kilusi gatvė smukteli žemyn. Dėl šio paskutinio gatvės vingio medinis namas atrodo dar labiau suklypęs – mūrinis cokolis susmegęs į gruntą, visas pastatas lošiasi ir svyra kairėn. Jau beveik metus čia vaikštai ir kaskart randu ką nors pakeista – ant fasadų nebeliko ažūrinių drožinių, supuvusių sienojų vietoje randasi nauji taštyti rąstai, aptrupėjės dūmtraukis pasipuoš profiliuotu karnizu. Tik du dalykai čia nesikeičia – balta statybinė tvora, kuria sklypas atitvertas nuo gatvės, ir šnerves kutenantis šviežiai nupjauto medžio kvapas. Jis taip įsigeria į drabužius ir plaukus, kad užėjus vos dešimčiai minučių, po to visą dieną vaikštai uosdamas lentpjūvę.

Seniai nugriautas į mezoniną, antrajį namo aukštą, vedęs kiemo priestatas. Naujasis bus iš plytų mūro, tačiau kol kas jo vietoje tik pamatai. Turiu dvi alternatyvas – laikinus laiptus arba fasado medinius pastolius. Ir nors pastaraisiais įjudę meistrai per langą užsikélé net ąžuolinę varstotą, renkuosi girgždančius laiptus. Pora akrobatinių judesių ant siaurų, stačių pakopų ir aš jau mezonine. Geltona šviesa krenta ant langinėmis, drožiniais ir dailidės įrankiais apkrautų stalų. Prie sienos pritvirtinta medinė pliauska, atstojanti siaurą lentyną termosams ir savadarbiams stalo įrankiams. Keistas dirbtuvių ir namų mišinys. Taip – namas pamažu atvirsta į namus. Ir nors nebebus šešių butų, vasarą kieme džiūstančių skalbinių, tačiau čia vėl lankysis žmonės, palépėje žais vaikai. Medienos kvapą čia skleis kamienų rieves imituojantis muziejaus stendas. Patalpų erdvė prisipildys skirtingu pastatų maketais, nespalvotomis miesto nuotraukomis, per skersinį pjūvį varstomu lėlių namu. Nauja pastato paskirtis – muziejus medinei miesto architektūrai. Regis, jau dabar užuodžiu iš pirmo aukšto kavinaitės sklindantį kartą kavos kvapą, sumišusį su cinamonu ir kardamonu. Į čia ir dabar mane sugržina pasikeitę radijo garsai – dramatiškas diktoriaus balsas iškilmingai praneša, kad rytoj šals ir kritulių nenumatoma. Nuo palangės pasiimu meistro man paliktą švininę kulką, netikėtai rastą restauruojamame langinėje X. Keista, bet ši kulka – medinės namo numerio lentelės, dar rudenį nuimtos nuo pietinio fasado, amžininkė.

Paskutinis šiandienos uždavinys – į saugyklą palydėti sienojų rentinį, ryte darbininkų išimtą iš kadaise užtaisytos lango angos. Ant rentinio išlikę devynioliktojo amžiaus pabaigos mėlynai popieriniai apmušalai – muziejinė retenybė. Senają lango angą uždengs priešais ją kylantis priestatas, tačiau mėlynieji tapetai išliks – iš rentinio bus sukurtas stalas muziejui. Kiekviena pastato detalė, name surastas daiktas yra eksponatas, o man – dar neužrašytas tekstas. Aš esu istorijų pasakotoja.

